

И днесъ, покрай напълно завършенитѣ, има други започнати и недовършени фигури и забравени инструменти. Ние не знаемъ, накъде сѫ заминали майсторите, нито пъкъ, защо сѫ работили тая огромна работа, която внезапно сѫ прекъснали.

Но не е тая единствената загадка. Такова е и писмото на островитянитѣ. Това писмо представя съвсемъ първобитни очертания (скици). Човѣкъ безъ мжка може да разбере, какво представлятъ значитѣ и да ги разчете. Трета загадка на тоя островъ сѫ голѣмото число малки дървени фигури, нѣкои отъ които иматъ доста тѣнка изработка. Фигуритѣ сѫ голи и на нѣкои сѫ очертани дори ребрата. По скалитѣ пъкъ и изъ пещеритѣ на острова сѫ намѣрени изпѣкнали изваяни изображения (релефи) и рисунки. Най-често се срѣща образътъ на нѣкаква птица, която не живѣе на острова, но която, безсъмнено играе важна роля въ религиознитѣ вѣрвания на островитянитѣ. Това е, вѣроятно божество. А самото население е най-голѣмата тайна. То говори на езикъ подобенъ на тоя, на който говорятъ островитянитѣ отъ Маркезкитѣ острови и Нова Зеландия.

